

بسم الله الرحمن الرحيم

عنوان: مناظرات امام رضا (ع) با اهل کتاب

تهیه کننده: مبینا کاکاوند

تاریخ: ۱۳۹۸/۱۰/۳۰

مناظره امام رضا با جاثلیق:

مناظره امام رضا با جاثلیق نصرانی از مناظره های معروف امام رضا (ع) در برخی موضوعات کلامی و اعتقادی است که در دربار مأمون عباسی شکل گرفت. در این مناظره که نسطاس رومی و رأس الجالوت هم حضور داشتند، علی بن موسی الرضا (ع)، تمام دعاوی خود را بر اساس کتاب مقدس مسیحیان مطرح فرمود و این امر موجب شگفتی حاضران و مسیحیان حاضر در مجلس شد. در این مناظره امام رضا (ع) با استناد به کتاب مقدس، به اثبات نبوت حضرت محمد (ص)، تحریف انجیل، بشربودن عیسی (ع) و ... پرداخته است.

شروع مناظره

در یکی از جلسات مناظره‌ای که مأمون برای امام رضا (ع) تشکیل داد مأمون رو به جاثلیق کرد و گفت: ای جاثلیق، این فرد علی بن موسی بن جعفر، پسر عمویم، و از اولاد فاطمه دخت پیامبرمان و علی بن ابی طالب (ع) می‌باشد، میل دارم با او صحبت کنی و بحث نمایی و حجت آوری و انصاف را رعایت کنی .

جاثلیق گفت: ای امیرالمؤمنین، چگونه با کسی بحث کنم که به کتابی استدلال می‌کند که من آن را قبول ندارم و به گفتار پیامبری احتجاج می‌کند که من به او ایمان ندارم؟ امام فرمود: ای مرد مسیحی، اگر از انجیل برای دلیل بیاورم. جاثلیق گفت: مگر می‌توانم آنچه انجیل فرموده رد کنم؟ به خدا قسم بر خلاف میل باطنی ام آن را قبول خواهم کرد . امام فرمود: اکنون، هر چه می‌خواهی سؤال کن و جوابت را بگیر.

سؤال از حواریون و علمای انجیل

جاثلیق گفت: حواریون حضرت مسیح و نیز علمای انجیل چند نفر بودند؟

حضرت رضا علیه‌السلام فرمود: از خوب کسی پرسیدی؛ حواریون دوازده نفر و عالم و برترشان ألوکا بود. و علمای مسیحیان سه نفر بودند: یوحنا ی اکبر در أج، یوحنا در قرقیسیا، و یوحنا دیلمی در رجّاز و مطالب مربوط به رسول خدا (ص) و اهل بیت و امت او نزد وی بوده و هم او بود که امت عیسی و بنی‌اسرائیل را به نبوت حضرت محمد و اهل بیت و امتش، مژده داد.

عبادت عیسی (ع)

سپس فرمود : ای مسیحی، قسم به خدا ما به عیسایی که به محمد (ص) مؤمن بود، ایمان داریم، و نسبت به عیسای شما ایرادی نداریم جز ضعف و ناتوانی و کمی نماز و روزه او!

جاثلیق گفت: بخدا سوگند، دانش خود را تباه ساخته و خود را تضعیف نمودی، می‌پنداشتم تو عالمترین فرد در بین مسلمین هستی!

امام فرمود : مگر چطور شده؟

جاثلیق گفت: شما معتقدی که عیسی ضعیف بود و کم روزه می‌گرفت و کم نماز می‌خواند و حال آنکه آن حضرت حتی یک روز هم بدون روزه سپری نساخته و یک شب نیز بخواب نرفت، و همیشه روزها روزه بود و شبها شب زنده‌دار!

امام فرمود : برای نزدیکی و تقرّب به چه کسی روزه می‌گرفت و نماز می‌خواند؟! جاثلیق نتوانست جوابی دهد و ساکت ماند .

اثبات نبوت پیامبر (ص):

بخش اصلی و مهم این مناظره، مربوط به اثبات نبوت پیامبر اکرم، حضرت محمد صلی الله علیه و آله می باشد، در قسمتی از آن می خوانیم :

جاثلیق گفت: آری، می پذیرم که یوحنا از مسیح علیه السلام نقل کرده است و بشارت به نبوت مردی و نیز بشارت به اهل بیت و وصیش داده است؛ اما نگفته است این چه زمانی واقع می شود و این گروه را برای ما نام نبرده است .

حضرت فرمود: اگر ما کسی را بیاوریم که انجیل را بخواند و آیاتی از آن را که نام محمد صلی الله علیه و آله و اهل بیتش و امتش در آنهاست، برای تو تلاوت کند، آیا ایمان به او می آوری؟» جاثلیق گفت: بسیار خوب . حضرت به نسطاس رومی فرمود : آیا سفر سوم انجیل را حفظ داری؟ گفت: بلی، حفظ دارم. سپس حضرت به رأس الجالوت (بزرگ یهودیان) رو کرد و فرمود: آیا تو هم انجیل می خوانی؟ گفت: آری، به جانم سوگند! فرمود: سفر سوم را بگیر! اگر در آن ذکری از محمد و اهل بیتش بود، به نفع من شهادت بده و اگر نه، شهادت نده! سپس امام علیه السلام سفر سوم را قرائت کرد تا به نام پیامبر (ص) رسید.

آن گاه متوقف شد و رو به جاثلیق کرد و فرمود: ای

نصرانی! تو را به حق مسیح و مادرش می خوانم، آیا قبول داری که من از انجیل باخبرم؟ جاثلیق گفت :آری. پس حضرت نام پیامبر و اهل بیت علیهم السلام و امتش را برای او تلاوت کرد و سپس فرمود: ای نصرانی!

چه می گویی؟... جاثلیق: من آنچه را که وجود آن در انجیل برای من روشن شده است، انکار نمی کنم و به آن اعتراف دارم.

در جملات فوق، به خوبی حضرت رضا علیه السلام در کنار اثبات حقانیت نبوت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله ، امامت و وصایت امامان و اهل بیت عصمت علیهم السلام را نیز به اثبات رسانده است.

منابع:

- طبرسی، احمد بن علی، احتجاج، ج ۲، ترجمه بهراد جعفری، تهران: اسلامیه، ۱۳۸۱ش.